

Programma van Toetsing en Afsluiting VMBO 2026 – 2028

**Klas 9 vmbo-tl leerjaar 3
schooljaar 2026-2027**

MARECOLLEGE

Inhoudsopgave:

	Blz
Voorwoord	2
Informatie onderwijsprogramma klas 9	3
Regels tijdens toetsen	5
Overgangsregeling	6
Examenprogramma klas 10	7
De vakken	
Nederlands	8
Engels	9
Duits	10
Wiskunde	11
Nask 1	12
Geschiedenis	13
Aardrijkskunde	14
Biologie	15
Economie	16
Kunstvakken 1 inclusief CKV	17
Kunstvakken 2 beeldend	18
Lichamelijke Opvoeding	19
Lichamelijke opvoeding 2	20
Maatschappijleer	21
Loopbaan oriëntatie en –begeleiding (LOB)	22
Stage	23
rekentoets	24

Voorwoord

Aan de leerlingen en ouders van klas 9d en 9e,

Voor je ligt het PTA van dit schooljaar. PTA staat voor Programma van Toetsing en Afsluiting.

In het PTA vind je alle belangrijke informatie waar je dit schooljaar mee te maken krijgt. Lees alles dus goed door en zorg dat je alle data van toetsen en werkstukken goed in je agenda zet.

Mocht je nog vragen hebben, dan kan je een email sturen of een afspraak met mij maken.

Reinout van Leeuwen

Teamleider vmbo klas 9 en 10

r.van.leeuwen@marecollege.nl

Informatie onderwijsprogramma klas 9, een kort overzicht

Toetsing klas 9

Lesstof wordt afgesloten met VT (voortgangstoetsen) en SE (schoolexamens) Alle toetsen staan per vak chronologisch vermeld in het PTA. Officieel horen alleen SE's in het PTA, wij hebben de VT's echter ook opgenomen om zo een compleet beeld van alle toetsen te geven.

VT's hebben een weging 1, 2 of 3. Toetsen met weging 1 tellen 1 keer mee, toetsen met weging 2 tellen 2 keer mee, toetsen met weging 3 wegen 3 keer mee. Per vak wordt zo het eindcijfer opgebouwd. VT's tellen alleen mee voor de overgang naar klas 10.

SE's tellen als weging 3 mee voor het overgangscijfer van klas 9 en hebben daarnaast nog een SE weging, bijvoorbeeld van 5%. SE's worden meegenomen naar het examenjaar. Voorbeeld: Aardrijkskunde: Er zijn 3 SE's van 5%, totaal dus 15%. De overige 85% van de SE's aardrijkskunde worden in klas 10 afgenomen. In het PTA zijn de SE's met grijs gearceerd ter verduidelijking.

Er zijn vakken met alleen VT's (bijvoorbeeld Economie). Dat betekent dat alle (100%) van de SE's in klas 10 worden afgenomen.

VT's en SE's kunnen naast schriftelijke toetsen ook werkstukken, presentaties, mondelinge toetsen of praktische opdrachten zijn.

De term 'NBA' betekent 'Naar Behoren Afronden'. Deze onderdelen moeten in ieder geval voldoende worden afgesloten.

Eind klas 9 kiezen leerlingen op basis van hun resultaten en kijkend naar hun ambities een examenpakket. In klas 10 zijn de meeste SE's, die meetellen voor het examen. In mei 2028 zijn als afsluiting de Centrale Examens (CE's).

Op de ouderavond van 25 januari volgt alle informatie omtrent vakkenkeuze en het examenjaar.

Toetsweken

Er zijn 3 toetsweken. In deze toetsweken worden de toetsen met voornamelijk weging 3 en SE's getoetst. Op deze toetsdagen zijn leerlingen lesvrij.

De meeste toetsen met weging 1 en 2 worden buiten de toetsweken om afgesloten, tijdens de reguliere lessen.

Periodetoetsen hebben ook een weging 3 of een SE weging en worden op de laatste dag van de periode afgenomen.

Data:

Toetsweek 1: week 46 2026

Toetsweek 2: week 7 2027

Toetsweek 3: week 23 2027

Herkansingsweek: week 27 2026

Alle belangrijke data zijn terug te vinden in het jaarrooster op de schoolsite, onder

<https://www.marecollege.nl/praktisch/lestijden-planning>

Herkansingen:

Ten eerste: inhalen gaat voor herkansen. Met andere woorden: gemiste toetsen moeten eerst worden opgehaald (inhalen), daarna kan pas eventueel een cijfer worden verbeterd (herkansen).

Voor de **VT's** geldt de volgende regeling:

Er mogen maximaal vijf VT's (weging 1,2 of 3) worden ingehaald/herkanst en maximaal één per vak, alleen als het eindcijfer lager is dan 6,0 (de overgang naar klas 10 in het geding is).

Voor de **SE's** geldt de volgende regeling:

Er mogen maximaal twee SE's worden ingehaald/herkanst en maximaal 1 per vak. Alleen SE-cijfers lager dan 6,5 kunnen worden herkanst.

NB! Afwezigheid tijdens een toetsweek geeft geen recht op een extra herkansing.

Bij ziekte tijdens toetsweken graag direct contact opnemen met de teamleider!

Toetsroosters

Alle toetsroosters (met uitzondering van de herkansingen) worden uiterlijk 2 weken van tevoren op de schoolsite gezet, onder het kopje <https://www.marecollege.nl/tijden>. Daarnaast verschijnen de toetsroosters ook in magister.

Magister

De cijfers van alle toetsen (zowel VT's als SE's) zijn terug te vinden in Magister. Ook het opgegeven huiswerk is hier te raadplegen.

Examenreglement

Op de schoolsite is het complete examenreglement te vinden, onder <https://www.marecollege.nl/praktisch/downloads-documenten/#examenreglement>

Bijlage 2 – Zittingsreglement schoolexamen incl. kijk-/luistertoets

1. Begin

- a. Deelnemers moeten op tijd aanwezig zijn.
 - i. Wie door omstandigheden van welke aard dan ook te laat verschijnt wordt toegelaten zo lang hij/zij niet meer dan een kwart van de toetsduur te laat is (toelatingstijd).
 - ii. Wie daarna arriveert wordt niet meer toegelaten en is voor het betreffende onderdeel aangewezen op de inhaal-/herkansingsregeling.
 - iii. Uitzondering op de te laat verschijnen regeling is de luistertoets. Bij deze toets is het te storend voor overige kandidaten als iemand te laat verschijnt en wordt de toegang geweigerd als de luistertoets gestart is.
- b. Jassen worden in de gang opgehangen, tassen staan voor in het lokaal. Zodra de toets is begonnen mogen kandidaten niets meer uit hun jas of tas halen of er in doen.
- c. Mobiele telefoons en horloges, voor zover aanwezig, worden bij de surveillant neergelegd en zijn uitgeschakeld.
- d. Het gebruik van eigen koptelefoons is niet toegestaan.
- e. Indien op een computer mag/moet worden gewerkt (zie pta, informatie examinator) slaat de kandidaat het werk op een stick op onder vermelding van naam, vak, niveau en datum.

2. Tijdens de zitting

- a. Tenzij anders is bepaald is het tijdens de toetsen niet toegestaan om etens- of drinkwaren mee te nemen dan wel te nuttigen.
- b. Het veroorzaken van storende geluiden dan wel afleidende bewegingen tijdens de zitting is niet toegestaan. Een en ander wordt beoordeeld door de surveillant, die gerechtigd is om noodzakelijke maatregelen te nemen.
- c. Tijdens de zitting mag geen (examen)materiaal naast de tafel op de grond gelegd worden.
- d. Een kandidaat mag het lokaal uitsluitend verlaten met toestemming van de surveillant.
- e. Zo lang de zitting duurt mogen opgaven, kladpapier en/of examenwerk het lokaal niet verlaten. Dit betekent dat kandidaten die vóór het eind van de zitting weggaan geen kladpapier mee mogen nemen.
- f. Kandidaten die het lokaal verlaten blijven niet in de gangen staan of zitten, zij gaan naar de hal of naar buiten.
- g. Indien de surveillant een onregelmatigheid constateert, noteert hij deze op het proces verbaal en stelt het bewijs veilig door bv. een foto te nemen van een aantekening in een woordenboek of een spiekbrief in te nemen. Pas daarna en na overleg met de examenleiding kan bv. een Binas worden teruggegeven en weer worden gebruikt.

3. Einde van de zitting

- a. Het eindtijdstip van de toets geldt voor iedereen, behalve voor de kandidaten die recht hebben op verlengde examentijd. Dit tijdstip geldt dus ook voor kandidaten die te laat waren of die het werk eerder beëindigen.
- b. **Let op:** niemand mag het lokaal verlaten voordat een kwart van de toetsduur verstreken is.
- c. **Luistertoetsen** zijn wederom een **uitzondering**. Alle kandidaten wachten in stilte totdat de laatste kandidaat de toets heeft afgesloten.
- d. Wie het examenwerk heeft ingeleverd mag niets meer aan het werk toevoegen of veranderen.
- e. Wie het lokaal verlaat nadat het werk is ingeleverd mag niet meer terugkeren.

Overgangsregeling

Bij de overgang van klas 9 naar het examenjaar worden de volgende criteria gehanteerd:

1. Werkhouding

In de lerarenvergadering wordt gekeken of de leerling in klas 9 een werkhouding heeft laten zien die een succesvol vervolg in het examenjaar waarborgt. Dat betekent dat de leerling al het werk dat in klas 9 van hem/haar gevraagd wordt op correcte wijze heeft uitgevoerd. Dus: de praktische opdrachten, werkstukken, boekverslagen, periodeschriften etc. van de verschillende vakken zijn allemaal gemaakt en ingeleverd, op de daarvoor aangewezen datum.

2. Cijfers

De cijfers van alle toetsen worden in Magister genoteerd. Op grond van deze cijfers kijken we of de leerling het examenjaar in kan gaan. Uitgangspunt is de slaag/zak regeling zoals die voor deze lichting leerlingen geldt in schooljaar 2027/2028.

Tijdschema

Als de cijfers van de tweede toetsweek bekend zijn, worden de resultaten van de leerling door het docententeam besproken. U krijgt hiervan schriftelijk bericht.

Dan geven de leerlingen ook door aan school wat hun (voorlopige) wensen zijn met betrekking tot het vakkenpakket voor klas 10. Leerlingen worden hier uitgebreid over geïnformeerd (periode 'oriëntatie op studie en beroep'). Ouders worden hierover geïnformeerd op de ouderavond in januari.

Na de herkansingsweek volgt er een definitief plaatsingsbesluit. U krijgt hiervan weer schriftelijk bericht.

Examenprogramma VMBO-TL

Wijzigingen voorbehouden

Gemeenschap- pelijk deel:	Nederlands, Engels, Maatschappijleer, LO, Kunstvakken1			
profiel	Techniek	Zorg en Welzijn	Economie	Landbouw
Profieldeel: 2 vakken + profielwerkstuk*	Wiskunde & Nask1 profielwerkstuk	Biologie & Wis of gs of ak profielwerkstuk	Economie & wis of Du profielwerkstuk	Wiskunde & Biologie of nask1 profielwerkstuk
vrij deel: 2 vakken	Kunstvakken2** & één vak naar keuze uit alle genoemde vakken en LO2 ¹	Kunstvakken2** & één vak naar keuze uit alle genoemde vakken en LO2 ¹	Kunstvakken2** & één vak naar keuze uit alle genoemde vakken en LO2 ¹	Kunstvakken2** & één vak naar keuze uit alle genoemde vakken en LO2 ¹
*profielwerkstuk is gekoppeld aan de beroepenstage en eindpresentatie van klas 10 ** keuze uit tekenen, handenarbeid, textiele werkvormen of audiovisueel Verder wordt het vrije deel door de school ingevuld. Zo zijn er enkele praktische opdrachten (o.a. het portfolio). Daarnaast is ook het periodeonderwijs verplicht voor alle leerlingen, ook voor de vakken die niet gekozen zijn als examenvak.				

De vakken worden afgesloten met een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE). SE cijfer + CE cijfer → eindcijfer.

Maatschappijleer heeft alleen een SE → eindcijfer

LO2 heeft ook alleen een SE → eindcijfer

Kunstvakken1, LO en het profielwerkstuk moeten voldoende worden afgesloten.

¹Leerlingen **mogen** één vak extra kiezen voor het examenjaar. Voor leerlingen met een havo ambitie is dat een verplichting. Naast Kunstvakken2 worden er dan dus nog **twee** vakken gekozen. Zo hebben leerlingen in het examenjaar nog de mogelijkheid om - bij tegenvallende prestaties - een vak te laten vallen (mits ze dan nog binnen een profiel vallen)

De school behoudt het recht vakken tegenover elkaar te zetten, met als gevolg dat er een ander vak gekozen moet worden dan de eerste keuze.

Tegenover geroosterd staan in ieder geval nask1, economie en Duits

**Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Nederlands**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en weging	
				Nr	W
Leesvaardigheid	KERN Nederlands	Trimester 1	Schriftelijke toets 60 minuten	1	2
Creatieve boekopdracht	Leesboek 1	Trimester 1	Schriftelijk verslag	2	1
Luister- en kijkvaardigheid K2, K4, V1, V3 SE-onderdeel	KERN Nederlands	Toetsweek 1	Schoolexamen, 60 minuten	SE 1	5%
Spreekbeurt (betoog)	KERN Nederlands	Trimester 2	Mondeling 5-10 minuten	3	1
Schrijfvaardigheid (zakelijke brief/e-mail)	KERN Nederlands Leesboek 2	Trimester 2	Schriftelijke toets 60 minuten	4	2
Spelling & Woordkennis K2, K3, K7 SE-onderdeel	KERN Nederlands Aantekeningen Beterspellen.nl	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 60 minuten	SE 2	5%
Leesvaardigheid + samenvatten	KERN Nederlands	Trimester 3	Schriftelijke toets 60 minuten	5	2
Boekenpitch	Leesboek 3	Trimester 3	Mondeling 2-3 minuten	6	1
Fictie K8, K9, V1, V3 SE-onderdeel	KERN Nederlands	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 90 minuten	SE 3	10%
Leesdossier	Leesboek 1 t/m 4 Nederlandse (jeugd)literatuur	Trimester 3	Schriftelijk verslag	7	NBA
Periode Humor en Stijl	Lessen, aantekeningen	Roosterafhankelijk	Schrift + eindproduct	8	3
Periode Romantiek	Lessen, aantekeningen	Roosterafhankelijk	Schrift + schriftelijke toets 60 minuten	9	3

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Engels

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Spreekvaardigheid A2	Huiswerkopdracht en presentatie van 3 minuten: <i>That's me!</i>	Tijdens vaklessen in trimester 1/2. Tijdstip volgens rooster.	Poster inleveren en presentatie geven niet herkansbaar	1	1
Kijk en luistervaardigheid A2	Luisteren en kijken naar Engelstalige sprekers	Toetsweek 1	Digitaal, meerkeuze-vragen, 75 minuten	2	3
Literatuur	Schrijftoets over 2 leesboeken, te kiezen uit boekenlijst	Toetsweek 2	Schriftelijk, 90 minuten niet herkansbaar	3	3
Gespreksvaardigheid A2	Zie docent	Trimester 3	Mondeling, 15 minuten niet herkansbaar	4	1
Leesvaardigheid A2 MVT/K/3,4 MVT/V/1,3,5	• Kennis van leesstrategieën • Cito-teksten met meerkeuze- en open vragen	Toetsweek 3	Schriftelijk, 60 minuten	5	3
Taalvaardigheid	Het gemiddelde van schriftelijke overhoringen en proefwerken (incl leesvaardigheid)	Tijdens vaklessen trimester 1,2,3	Schriftelijk: overhoringen en proefwerken pw telt 2x, so 1x niet herkansbaar	6	3

**Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Duits**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Taalportfolio 1 nadruk op luisteren	reader, aanvullend materiaal	Trimester 1	Schriftelijke toets niet herkansbaar	1	1
Kijk- /luistervaardigheid	reader taalportfolio, Neue Kontakte 3vmbo- gt, (Woots)	Toetsweek 1	Schriftelijke toets 60 minuten (Woots)	2	3
Taalportfolio 2 nadruk op schrijven	reader, aanvullend materiaal	Trimester 2	Schriftelijke toets niet herkansbaar	3	1
Schrijfvaardigheid	reader taalportfolio, Neue Kontakte 3vmbo-gt	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 60 minuten	4	3
Excursie nadruk op Landeskunde en spreken	aanvullend materiaal	rooster afhankelijk	Schriftelijke toets, praktische opdracht niet herkansbaar	5	1
Gespreksvaardigheid	reader taalportfolio, Neue Kontakte 3vmbo- gt	Trimester 2/3	Mondeling met partner niet herkansbaar	6	2
Taalportfolio 3 nadruk op lezen	reader, aanvullend materiaal	Trimester 3	Schriftelijke toets niet herkansbaar	7	1
Literatuur en lezen	reader taalportfolio, Neue Kontakte 3vmbo- gt	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 90 minuten	8	3
Taalvaardigheid	Neue Kontakte 3vmbo-gt en docent	gedurende het jaar	Voortschrijdend gemiddelde proefwerken (overhoringen staan in magister maar tellen niet mee) niet herkansbaar	9	2
Beroepsportret MVT/K/1, 2, 4 MVT/V/3, (4), 5 ERK A1/A2/B1 SE/VSE onderdeel	Reader	Trimester 3	Schriftelijke en mondelinge toets niet herkansbaar	SE 1	10%

**Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Wiskunde**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
Procenten; Meetkunde.	Getal en Ruimte H1 + H2	1 ^e trimester	Schriftelijke toets 50 minuten	1	1
Meetkunde Formules en grafieken.	Getal en Ruimte H2.4 + H2.5 + H3	Toetsweek 1	Schriftelijke toets 70 minuten	2	3
Goniometrie (tangens)	Getal en Ruimte H5	2 ^e trimester	Schriftelijke toets 50 minuten	3	1
Verschillende verbanden; Oppervlakte en Inhoud	Getal en Ruimte H6 + H7 t/m H7.3	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 90 minuten	4	3
Oppervlakte en Inhoud; Getallen Grafieken en vergelijkingen; Goniometrie(sin, cos, tan)	Getal en Ruimte H7.4 + H8.3 t/m H8.5 H9.1 en H9.3 + H10 t/m 10.4	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 90 minuten	5	3
Statistiek en Kans PERIODE wi/k/7 wi/k/8 wi/v/3 SE onderdeel	Getal en Ruimte 3VMBO-KGT_1 H4 Statistiek 4VMBO-KGT-1 H1 Statistiek en Kans	Rooster afhankelijk	Schriftelijke toets 60 minuten	SE1	10%

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: NaSk 1

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en weging	
				Nr	W
Practicum Stoffen en materialen CE-onderdeel NASK1/K/4 SE-onderdeel NASK1/K/1 & NASK1/K/2 & NASK1/K/3	Polaris-3GT H1	Trimester 1	Practicum + minitoets 70 minuten niet herkansbaar	1	1
Elektriciteit CE-onderdeel NASK1/K/5	Polaris-GT H2 + extra stof docent	Toetsweek 1	Schriftelijke toets 60 minuten	2	3
Dossier: Het weer SE-onderdeel NASK1/K/12 & NASK1/V/3	Polaris-3GT H5	Trimester 2	Opdrachten + presentatie niet herkansbaar	SE1	6%
Practicum Elektriciteit CE-onderdeel NASK1/K/5 & NASK1/V/4	Polaris-3GT H2.1 & H2.2	Trimester 2	Practicum + minitoets 70 minuten niet herkansbaar	3	1
Licht en beeld, Atomen en straling SE-onderdeel NASK1/K/2 & NASK1/K/7 & NASK1/K/10 & NASK1/K/11	Polaris-3GT H3 & H7	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 60 minuten	SE2	8%
Practicum Licht SE-onderdeel NASK1/K/7 CE-onderdeel NASK1/V/4	Polaris-3GT H3	Trimester 3	Practicum + minitoets 70 minuten niet herkansbaar	4	1
Beweging en kracht, Verkeer en veiligheid CE-onderdeel NASK1/K/9 & NASK1/V/1 SE/CE-onderdeel NASK1/K/3	Polaris-3GT H4 & H6	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 60 minuten	5	3
Warmteleer CE-onderdeel NASK1/K/6 & NASK1/V/4 SE-onderdeel NASK1/V/3	Periodestof van de docent	Afhankelijk van roostering	Schriftelijke toets 60 min + schrift beoordeling	6	3

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: geschiedenis

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Periode Franse Revolutie	Docent, aantekeningen, periodeschrift en stencil	Rooster-afhankelijk	Periodeschrift, periode proefwerk 60 minuten	1	3
Nederland en Indonesië	Hoofdstuk 1 en 2 Feniks katern: De koloniale relatie tussen Indonesië en Nederland 3/4 vmbo bkg + materiaal docent	Toetsweek 1	Schriftelijke toets 45 minuten	2	2
Nederland en Indonesië	Hoofdstuk 1, 2, 3 en 4 Feniks katern: De koloniale relatie tussen Indonesië en Nederland 3/4 vmbo bkg + materiaal docent	tweede trimester	Schriftelijke toets 60 minuten	3	3
De Industriële samenleving in Nederland	Hoofdstuk 1 en 2 Feniks katern: De Industriële samenleving in Nederland 3/4 vmbo bkg + materiaal docent	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 45 minuten	4	2
De Industriële samenleving in Nederland	Hoofdstuk 1, 2, 3 en 4 Feniks katern: De Industriële samenleving in Nederland 3/4 vmbo bkg + materiaal docent	derde trimester	Schriftelijke toets 60 minuten	5	3
Cultuur en mentaliteit in NL na 1945 GS/K/8 GS/V/5 SE-onderdeel	Hoofdstuk 1, 2, 3, 4 Feniks katern: Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945 + materiaal docent	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 60 minuten	SE 1	10%

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Aardrijkskunde

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Arm en Rijk (NL, Europa en wereld) Kerndoel K7, V4 SE-onderdeel	Methode Buitenland: H1 en H2	Toetsweek 1	Schriftelijke toets 60 minuten	SE1	5%
Opdracht Arm en Rijk Kerndoel K2, K3, K7	Methode Buitenland: H1. Aantekeningen uit de les	Toetsweek 1	Praktische opdracht – werkstuk Niet herkansbaar	1	3
Bronnen van energie (NL, Europa en wereld) Kerndoel K5, V2 SE-onderdeel	Methode Buitenland: H3 en H4	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 75 minuten	SE2	5%
Opdracht Rotterdam Kerndoel K2, K3, K5 en K8	Methode Buitenland H3 en H5 Aantekeningen uit de les	Volgens rooster	Praktische opdracht - poster Niet herkansbaar	2	1
Grenzen en identiteit (NL, Europa en wereld) Kerndoel K9, V6 SE-onderdeel	Methode Buitenland: H5 en H6	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 90 minuten	SE3	5%
Geologie VSE-onderdeel	Docent	Periode	Schrift Niet herkansbaar	3	NBA
Geologie VSE-onderdeel	Schrift	Periode	Schriftelijke toets 60 minuten	4	3

**Programma van Toetsing en Afsluiting voor
Vak: Biologie**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Voortplanting & Gedrag	Bvj 3 VMBO Thema 2 & 8 + Lesuitwerkingen	Trimester 1.	Onderzoek Gedrag Niet herkansbaar	1	1.
		Toetsweek 1.	Toets Voortplanting & Gedrag Duur: 60 min.	2	3.
Celbiologie, Erfelijkheid & Evolutie BI/K/1-4, 9, 12, 13 BI/V/4 SE/CE Onderdeel	Bvj 3 VMBO Thema 1 & 3 + Lesuitwerkingen	Trimester 2.	Onderzoek Celbiologie Niet herkansbaar	3	1.
		Toetsweek 2.	Toets Celbiologie, Erfelijkheid & Evolutie Duur: 60 min.	SE1	9 %
Ordering & Stevigheid	Bvj 3 VMBO Thema 4 & 5 + lesuitwerkingen	Trimester 3	Onderzoek Geologisch Tijdperk Niet herkansbaar	4	1.
		Toetsweek 3	Toets Ordering & Stevigheid Duur: 60 min.	5	3
(periode) Regeling & Zintuigen BI/K/1-4, 7-13 BI/V/2-4 SE/CE Onderdeel	Stencils + lesuitwerkingen (Bron: Bvj 4 VMBO Thema 10 & 11)	Einde periode	Onderzoek Waarneming Niet herkansbaar	6	1
			Toets Regeling & Zintuigen Duur: 45 min.	SE2	9%

**Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Economie**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
H1	Pincode H1	Trimester 1	Schriftelijke toets 30 minuten	1	1
H1 en H2 Consumptie	Pincode H1 en H2	Trimester 1	Praktische Opdracht Niet herkansbaar	2	1
H1 en H2 Consumptie	Pincode H1 en H2	Trimester 1	Schrift Niet herkansbaar	3	1
H1 en H2	Pincode H1 en H2	Toetsweek 1	Schriftelijke toets 60 minuten	4	3
H3 en H4 Bank en verzekeren	Pincode H3 en H4	Trimester 2	Praktische Opdracht Niet herkansbaar	5	1
H3 t/m H5	Pincode H3 t/m H5	Toetsweek 2	Schriftelijke toets 60 minuten	6	3
H6 en H7 Arbeid en Productie/Overheid	Pincode H6 en H7	Maart 2027	Praktische Opdracht Excursie Rotterdam Niet herkansbaar	7	1
H6 t/m H8	Pincode H6 t/m H8	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 90 minuten	8	3
Periode MVO	Reader	Rooster afhankelijk	Periodeschrift Niet herkansbaar	9	2

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Kunstvakken 1 inclusief CKV

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Cultureel zelfportret (KV/K/1) SE onderdeel	Hand-out docent	Oktober 2026 ELO	Schriftelijk/ beeldend verslag	SE1	NBA
Bezoeken van vier culturele activiteiten (dans/ drama/ film/ beeldende kunst/ literatuur/ muziek) en beeldend werk n.a.v. een bezoek. (KV/K/ 2 t/m 4) SE onderdeel	Hand-out docent	December 2026 ELO	Schriftelijk verslag	SE2	NBA
	Hand-out docent	Januari 2027	Mondeling examen over het verslag en het beeldend werk	SE3	NBA

**Programma van Toetsing en Afsluiting voor
Vak: Kunstvakken 2 Beeldend
(Tekenen, Handenarbeid, Textiel, Audiovisueel)**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Beeldend werk Tekenen	docent	Laatste les van het 1 ^e of 2 ^e half jaar.	Presentatie van het beeldende werk. Niet herkansbaar	1	2
Beeldend werk Handenarbeid	docent	Laatste les van het 1 ^e of 2 ^e half jaar.	Presentatie van het beeldende werk. Niet herkansbaar	2	2
Beeldend werk Textiel	docent	Laatste les van het 1 ^e of 2 ^e half jaar.	Presentatie van het beeldende werk. Niet herkansbaar	3	2
Beeldend werk Audiovisueel	docent	Laatste les van het 1 ^e of 2 ^e half jaar.	Presentatie van het beeldende werk. Niet herkansbaar	4	2
Kunstbeschouwing Aspecten van de vormgeving en voorstelling.	Docent en boek EXPO Begrippen beeldende vakken	halverwege 2e half jaar.	Schriftelijke toets 60 minuten	5	1
Boekje beeldende begrippen	lessen	halverwege 2e half jaar	praktische opdracht	6	1
Kunstbeschouwing Algemene kennis en toepassing. (BV/K/ 1 BV/V/2) SE onderdeel	Docent en boek EXPO Begrippen beeldende vakken	Toetsweek 3	Schriftelijke toets 90 minuten.	SE1:	10%

**Programma van Toetsing en Afsluiting voor
Vak: Lichamelijke Opvoeding**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en weging	
Coopertest K7	lesstof docent	trimester 1	handelingsdeel	1	NBA
voetbal, hockey K2,K3 K4	lesstof docent	trimester 1	handelingsdeel	2	NBA
Vrije sprong, steun sprong, zwaaien en acrobatiek K2, K3, K5	lesstof docent	trimester 1	handelingsdeel	3	NBA
Bewegen op Muziek K6	lesstof docent	trimester 2	handelingsdeel 9e klas eurutmielessen	4	NBA
Boksen K8, K2	lesstof docent	trimester 2	handelingsdeel	5	NBA
volleybal, badminton, basketbal K2,K3 K4	lesstof docent	trimester 2	handelingsdeel	6	NBA
sprint, duurloop, verspringen, kogelstoten, speerwerpen K3, K7	lesstof docent	trimester 3	handelingsdeel	7	NBA
Softbal K2,K3 K4	lesstof docent	trimester 3	handelingsdeel	8	NBA

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: L02

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en weging	
Spel (voetbal LO2/K/3, LO2/K4, LO2/K/10)	Les + Boek	Trimester 1	Praktijkcijfer	SE 1	5%
Atletiek (hoogspringen LO2/K/3, LO2/K/7)	Les + boek	Trimester 1	Praktijkcijfer	SE 2	5%
Spel (Padel LO2/K/3, LO2/K/4, LO2/K/9)	Les + Boek	Trimester 1	Praktijkcijfer	SE 3	5%
Turnen (Springen LO2/K/3, LO2/K/5)	Les + Boek	Trimester 2	Praktijkcijfer	SE 4	10%
Turnen (Arco LO2/K/2, LO2/K/3, LO2/K/5)	Les + Boek	Trimester 2	Praktijkcijfer	SE 5	10 %
Bewegen en Muziek (Breakdance LO2/K/3, LO2/K/6, LO2/K/9)	Les + Boek	Trimester 2	Praktijkcijfer	SE 6	5%
Handelingsdeel (Organiseren sportdag LO2/K/12)	Les + Boek	Trimester 3	Handelingsdeel	SE 7	NBA
Spel (Softbal LO2/K/3, LO2/K4, LO2/K/10)	Les + Boek	Trimester 3	Praktijkcijfer	SE 8	5%

Per periode geldt de 80% regeling. Dit betekent dat je tenminste 80% van de lessen actief gevolgd moet hebben om de onderdelen met een cijfer af te sluiten. Is dat niet het geval dan moet het cijfer herkanst worden.

Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Maatschappijleer

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
Cultuur en Identiteit Rechtsstaat ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/4 SE onderdeel	Lesstof docent	Roosterafhankelijk, laatste dag van de periode	Schriftelijke toets 60 minuten	SE1	20%

**Programma van Toetsing en Afsluiting
Vak: Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB)**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en Weging	
				Nr	W
Beroepsstage	Stagecoördinator M. David Uitgedeelde informatie	Week 42 2026	Week stage lopen (32 uur)ter oriëntatie op verdere loopbaan. Stagebeoordelingsformulier inleveren in de week na de herfstvakantie	1	NBA
Leidse Voorlichtingsavonden	Decaan www.leidsevoorlichtingsavonden.nl	November 2026, 3 avonden	Bijwonen van minimaal 1 avond (2 opleidingen!).	2	NBA
periode Oriëntatie op Studie en Beroep (OSB)	Docent	volgens perioderooster	Verschillende opdrachten	3	NBA
Bezoek open dagen	Decaan MBO-sites	Oktober-Mei	Bezoek minimaal 2 open dagen. Verslag in Qompas	4	NBA

**Programma van Toetsing en Afsluiting voor
Vak: Beroepsstage klas 9**
(onderdeel van het loopbaandossier LOB)

Klas 9tl 2026-2027

Iedere leerling uit de 9^e VMBO klas loopt dit jaar een zogenaamde beroepsstage of vrije stage. Dit betekent dat je een stage loopt die aansluit bij jouw toekomstplannen of bij jouw interesses. Dit is een uitgelezen mogelijkheid om uit te zoeken of je een bepaald beroep of bepaalde richting wel of niet leuk vindt! Het is dus ook een kans om werk uit te proberen of mensen te spreken die werk doen dat bij jouw interesses aansluit. De stage is dan ook een onderdeel van je oriëntatie op studie en beroep.

Informatie:

De stage duurt vijf dagen (**32 KLOKUREN**), van maandag **12 oktober t/m vrijdag 16 oktober 2026**. Je stage begint bij het vinden van een geschikte plek. Probeer een instelling te zoeken die bij je past, waar je graag komt of later misschien wel zou willen werken.

Uiterlijk op donderdag 1 oktober 2026 moet je een volledig ingevuld stagecontract bij mij hebben ingeleverd. Dit lijkt misschien nog ver weg, maar je zult zien dat niet elke instelling stagiaires wil. Ook zal je misschien gevraagd worden om op een ander moment terug te komen omdat de juiste persoon niet aanwezig is of geen tijd heeft.

Het vinden van een geschikte stageplek duurt meestal wel een aantal weken, dus begin meteen met zoeken!!

Beoordelingsformulier

In de week na de herfstvakantie lever je een ingevuld beoordelingsformulier in, je kan dit formulier in de docentenkamer in mijn postvakje (laten) leggen of persoonlijk aan mij geven in lokaal 6.

Vergeet niet het gedeelte op het formulier dat voor je stagebegeleider bedoeld is te laten invullen!

Regels

Er zijn een aantal regels waar je bij het zoeken rekening mee dient te houden:

- het is alleen toegestaan om met meerdere personen bij één winkel/bedrijf stage te lopen wanneer de leerlingen op verschillende afdelingen terecht kunnen.
- je hoeft niet per se stage te lopen tijdens schooluren. Het kan gebeuren dat je pas in de middag moet beginnen en later dan normaal klaar bent.
- het is niet de bedoeling dat je voor je stage betaald krijgt.
- het aantal te lopen stage-uren is gesteld op 32 klokuren.
- je ouders/verzorgers zijn niet je stagebegeleider.
- De werkplek moet veilig zijn het werk fysiek niet te zwaar en de werktijden moeten binnen 07.00 u en 19.00 u vallen.
- Overleg bij twijfel.

Je kunt nu op zoek gaan naar een geschikt stageadres. Wanneer je vragen hebt kun je me op school aanspreken of e-mailen naar: m.david@marecollege.nl

Een papieren versie van alle bescheiden zal op school worden uitgedeeld.
SUCCES!

Stagecoördinator Marecollege Leiden
Dhr. Marco David

**Programma van Toetsing en Afsluiting voor
Vak: rekenen**

Klas 9tl 2026-2027

Stof	Bron	Tijdstip	Vorm en duur	Nummer en weging	
				Nr	W
Rekentoets 2F	Wiskunde/ rekenles smartrekenen	Toetsweek 2	Digitale toets: 60 minuten	1	*
Rekentoets 2F	Wiskunde/ rekenles smartrekenen	Toetsweek 3	Digitale toets: 60 minuten	2	*

*Het hoogste cijfer telt.

Examenenisen:

De rekentoets is onderdeel van het Centraal Examen; om een vmbo-tl diploma te ontvangen is deelname verplicht. Het behaalde cijfer heeft geen invloed op de uitslagbepaling. Met andere woorden: je *moet* de rekentoets gemaakt hebben, maar het resultaat weegt *nergens* mee. Voor leerlingen die geen eindexamen doen in wiskunde, geldt wel dat het cijfer van de rekentoets wordt genoemd op het diploma.

Voor de afname van de rekentoets geldt het examenreglement.

4 Kansen:

In totaal zijn er vier kansen, twee in het voorexamenjaar en twee in het examenjaar. Wij stimuleren leerlingen met een voldoende voor de rekentoets (2F) te blijven oefenen en hun eerder behaalde resultaat te verbeteren dan wel de toets op 3F niveau te maken. Dit kan een voorsprong opleveren in het vervolgonderwijs. Na het behalen van een voldoende op 2F beslist de leerling daarom in samenspraak met de rekencoördinator, of en op welk niveau de leerling nogmaals deelneemt. Leerlingen die tijdens een eerdere afname nog geen voldoende hebben weten te behalen op 2F-niveau worden automatisch opnieuw ingeroosterd voor deelname.

Aangepaste rekentoets

Leerlingen met ernstige rekenproblemen kunnen de 2ER toets maken. Dit is een aangepaste toets met minder opdrachten en zonder hoofdrekenen. Voor deelname aan de 2ER toets moet een dossier opgebouwd worden.

Vragen en contact:

Voor vragen over de rekentoets kunt u contact opnemen met Alma van der Graaff, rekencoördinator.